

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि तत्काल सुधार कार्ययोजना-२०८२

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
क.	उद्योग क्षेत्र (Industrial Sector)				
१.	व्यावसायिक सुशासन (Corporate Governance) प्रवर्द्धनका लागि नीतिगत तथा कानूनी सहजीकरण	औद्योगिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार गरी लगानी प्रवर्द्धन गर्न कम्पनी विधेयक, २०८२ को मस्यौदा तयार गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	माघ
२.	गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास	गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ लाई समयानुकूल संशोधन गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	सबै स्थानीय तह	माघ
३.	दलित समुदायको परम्परागत तथा मौलिक पेशाको संरक्षण एवम् प्रवर्द्धनमार्फत रोजगारी तथा आयआर्जनका अवसर सिर्जना	भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नीतिगत सहजीकरण गर्न भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ तर्जुमा गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान	कार्तिक
४.	उद्यमशिलता विकास तथा स्टार्ट अप उद्यम प्रवर्द्धन तथा प्रोत्साहन व्यवसाय सम्बर्द्धन केन्द्र (Business Incubation Centre) सञ्चालन	व्यवसाय सम्बर्द्धन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ तर्जुमा गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान	कार्तिक
५.	प्रत्यायन सम्बन्धी नीतिगत तथा कानूनी सहजीकरण	प्रत्यायन नियमावली, २०८२ स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्ने	औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा	नेपाल प्रत्यायन केन्द्र	मंसिर

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
६.	खानी, खनिज तथा भूगर्भ सम्बन्धी नीतिगत तथा कानूनी सहजीकरण	खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी विधेयक, २०८२ को मस्यौदा तयार गर्ने।	औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा	खानी तथा भूगर्भ विभाग	माघ
७.	उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि	APO को सहयोगमा नेपाल उत्पादकत्व गुरुयोजना (Nepal Productivity Master Plan) तयार गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	राष्ट्रिय उत्पादकत्व तथा आर्थिक विकास केन्द्र	माघ
८.	विदेशी लगानी स्वीकृति सहजीकरण	सबै प्रकारको विदेशी लगानी स्वीकृतिका लागि Automated Route प्रयोग सम्बन्धी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्ने।	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	उद्योग विभाग	मंसिर
		सबै प्रकारको विदेशी लगानी Automated Route बाट स्वीकृत गर्ने कार्यको प्रारम्भ गर्ने।	उद्योग विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर
९.	उद्योग प्रशासन सम्बद्ध सेवा सरलीकरण	उद्योग विभागबाट प्रवाह हुने सेवालार्ई सूचना प्रविधि प्रणालीको क्षेत्र विस्तार गरी थप सरलीकरण गर्ने।	उद्योग विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	निरन्तर
१०.	कम्पनी प्रशासनसंग सम्बन्धित सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि	कम्पनी दर्ता स्वीकृति सँगै CAMIS मार्फत कम्पनीको खाता रहने वैकमा स्वचालित रूपमा सिफारिस गरी सोही आधारमा खाता खुल्ने प्रवन्ध गर्ने।	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ
११.	सुरक्षित एवम् व्यवस्थित अभिलेख व्यवस्थापन	कम्पनीका पुराना अभिलेखहरु डिजिटाइजेसन गर्ने।	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	निरन्तर
१२.	कम्पनी दर्ता एवम् खारेजी प्रक्रियामा कार्यविधिगत सरलीकरण र प्रभावकारिता अभिवृद्धि	लगानीकर्ता र कम्पनीका लागि सहज हुने गरी कम्पनी निर्देशिकालाई तत्काल परिमार्जन गर्ने, जस्तै: ✓ प्रबन्धपत्र र नियमावली लगायतका Document हरू कानून व्यवसायीबाट प्रमाणित	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
		<p>गर्नुपर्ने / तेस्रो पक्षको अनिवार्यता हटाउने ।</p> <p>✓ स्वेट शेयर/Employee Stock जस्ता प्रबन्धहरू कार्यविधिमा समेट्ने ।</p> <p>✓ कम्पनी खारेजी सम्बन्धी विषय व्यवस्थित गर्ने।</p>			
१३.	पारदर्शिता प्रवर्द्धन	कम्पनीले अनिवार्य रूपमा प्रकाशन गर्नुपर्ने विवरणहरू कार्यालय/विभागको वेबसाइटमा अनिवार्य प्रकाशन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	निरन्तर
१४.	वास्तविक धनीको सूचना सूचक संस्थालाई पहुँच	कम्पनी/उद्योग/ व्यवसाय सम्बद्ध वास्तविक धनीको विवरण संकलन तथा अभिलेख कायम गर्ने र सो को जानकारी सूचक संस्थामा पठाउने ।	उद्योग विभाग/ कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	निरन्तर
१५.	खानी तथा खनिज प्रशासन सरलीकरण	खानी तथा खनिज पदार्थको अनुमति, नविकरण लगायतका खानी प्रशासन सम्बन्धी कार्यका लागि Mines Management Information System (MMIS) विकास प्रक्रिया प्रारम्भ गर्ने।	खानी तथा भूगर्भ विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर
१६.	तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरणमा पहुँचमा अभिवृद्धि	तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरणका लागि आवेदनहरू अनलाईन माध्यमबाट संकलन गरी छनौट गर्ने।	लघु घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर
१७.	स्टार्टअप कर्जा प्रवाह सहजीकरण	स्टार्टअप उद्यमीहरूलाई बिना धितो ३% ब्याज दरमा कर्जा प्रवाहका लागि उद्यमीहरूको प्रस्ताव आह्वान गरी संक्षिप्त सूची प्रकाशन गर्ने।	औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	पौष
१८.	सहज एवम् पारदर्शी लिज प्रणाली	औद्योगिक क्षेत्रबाट प्रवाह गरिने सेवा तथा लिज हस्तान्तरणसम्बन्धी प्रक्रियालाई थप पारदर्शी बनाउन विनियमावलीमा आवश्यक संशोधन/परिमार्जन/खारेजी गर्ने।	औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
१९.	विशेष आर्थिक क्षेत्रमा उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन	विशेष आर्थिक क्षेत्रको भूवहाल दर प्रतिवर्ग मिटर प्रतिमहिना रु २० बाट घटाई रु ५ कायम गर्ने।	विशेष आर्थिक क्षेत्र प्राधिकरण	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर
२०.	सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थित अभिलेख	सार्वजनिक संस्थान सम्बन्धी महत्वपूर्ण निर्णय तथा फाइलहरूको अभिलेख व्यवस्थित गर्ने।	प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतका संस्थानहरू	निरन्तर
ख.	<u>वाणिज्य क्षेत्र (Commerce Sector)</u>				
२१.	बहुपक्षीय व्यापारको क्षेत्रमा नीतिगत सुधार	WTO मा व्यापार नीतिको पुनरावलोकन गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	WTO, सम्बन्धित मन्त्रालय	मङ्सिर
		APOA (Awaza Program of Action) को राष्ट्रिय कार्यान्वयन रणनीति तर्जुमा गर्ने ।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय	माघ
		सेवा व्यापार सम्बन्धी राष्ट्रिय एकीकृत रणनीति तर्जुमा गर्ने ।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	माघ
		विश्व व्यापार संगठनको चौधौं मन्त्रीस्तरीय सम्मेलनमा सहभागिताको लागि नेपालको स्थितिपत्र तयार गर्ने ।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, महाशाखाहरू	फागुन
२२.	बहुपक्षीय व्यापार सम्बन्धी नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन	नेपाल अति कम विकसित मुलुकबाट विकासशिल मुलुकमा स्तरोन्नति सम्बन्धमा वाणिज्य क्षेत्रको रणनीतिक योजना कार्यान्वयन गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	निरन्तर

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
		वाणिज्य नीतिको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा लैजाने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	कार्तिक
		नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	निरन्तर
		व्यापार घाटा न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा समसामयिक सुधार/परिमार्जन गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	निरन्तर
२३.	बहुपक्षीय व्यापारको क्षेत्रमा क्षमता अभिवृद्धि	नेपाली उत्पादनको संरक्षण गर्न गैर-भन्सारजन्य उपाय सम्बन्धी विषयमा तालिम सञ्चालन गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	कार्तिक
		सेवा व्यापार र विद्युतीय व्यापारका सम्बन्धमा सरोकारवाला निकायहरूको सहभागितामा तालिम सञ्चालन गर्ने।	वहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सम्बन्धित मन्त्रालय, निकाय, निजी क्षेत्र	मंसिर
२४.	द्विपक्षीय व्यापारमा सुधार	बंगलादेशसँग व्यापार सम्झौताका लागि वार्ता गर्ने।	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	अर्थ र परराष्ट्र मन्त्रालय	माघ
२५.	द्विपक्षीय पारवहन व्यवस्थामा सुधार	भारत सरकारसँग पठाइएका लेटर अफ एक्चेन्जहरूलाई टुङ्गोमा पुऱ्याउन पहल गर्ने।	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	परराष्ट्र मन्त्रालय, भारतस्थित नियोग	माघ दोस्रो हप्ता
२६.	द्विपक्षीय व्यापार संयन्त्रको प्रभावकारीता अभिवृद्धि	नेपाल चीन बीचका द्विपक्षीय व्यापार संयन्त्रको बैठक गर्ने। (Nepal China Coordination Mechanism on Border Trade and Co-ordination Mechanism)	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	परराष्ट्र मन्त्रालय र चीनस्थित नियोगहरु	माघ दोस्रो हप्ता

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
		अष्ट्रेलियासँग व्यापार तथा लगानी सम्झौता समितिको बैठक सम्पन्न गर्ने।	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	अर्थ, परराष्ट्र, कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	माघ
२७.	वैदेशिक व्यापार प्रवर्द्धन	विदेशस्थित नेपाली नियोगहरूसँग व्यापार तथा लगानीका सम्बन्धमा छलफल/अन्तरक्रिया गर्ने। (भर्चुअल माध्यमद्वारा)	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	परराष्ट्र मन्त्रालय	त्रैमासिक/निरन्तर
२८.	वैदेशिक व्यापारको पूर्वाधार पुनर्निर्माण एवं सञ्चालन	क्षतिग्रस्त भैरहवा/काँकडभिट्टा/टिमुरे/तातोपानी सुक्खा बन्दरगाह तथा विराटनगर एकीकृत जाँच चौकीको भौतिक संरचना मर्मत, संभार गरी सञ्चालनमा ल्याउने।	नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ/निरन्तर
ग.	<u>आपूर्ति क्षेत्र(Supplies Sector)</u>				
२९.	व्यापार सहजीकरण	एजेन्सी (संशोधन र एकीकरण) नियमहरू, २०१९ को दोस्रो संशोधन गरी व्यापार सहजीकरणको वातावरण तयार गर्ने।	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	कानून , न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालय	माघ
३०.	वाणिज्य क्षेत्र सम्बद्ध सेवा प्रवाहको प्रक्रियागत सरलीकरण एवं सेवा प्रवाह सहजीकरण	विद्युतीय व्यापार सम्बन्धी निर्देशिका, २०८२ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ/निरन्तर
		अनलाइन रजिष्ट्रेसन प्रणालीको विकासका लागि खरिद प्रक्रिया प्रारम्भ गर्ने।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
		आयात इजाजतपत्र पूर्ण रुपमा अनलाइनबाट जारी गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर
३१.	अत्यावश्यक एवम् आवश्यक बस्तुको मूल्य पारदर्शिता	अत्यावश्यक वस्तुको मूल्य निर्धारणको आधार र मापदण्ड तयार गर्ने।	उपभोक्ता संरक्षण परिषद र आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	फागुन
		अत्यावश्यक वस्तुको मूल्य विश्लेषण गरी प्रकाशन गर्ने।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	प्रत्येक महिना
३२.	स्वदेशी उत्पादन तथा बजार प्रवर्द्धन	निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा स्वदेशी वस्तुहरूको खरिदबिक्रीलाई सहज र व्यवस्थित बनाउन “नेपाली उत्पादन” नामक विद्युतीय पोर्टल तयार गर्ने ।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	मन्त्रालय/निजी क्षेत्रका छाता संगठनहरू	माघ
३३.	सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत व्यवसाय सम्बद्ध सेवाको पारदर्शिता एवं सहजीकरण ।	व्यापार सहजीकरण क्लिनिक (Trade Facilitation Clinic) लाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालनमा ल्याउने।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	कार्तिक
		सेवा प्रवाहको नक्साङ्कन (Service Delivery Mapping) गर्ने।	सेवा प्रवाह गर्ने निकाय	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	मंसिर

क्र.स.	सुधारका क्षेत्र/उपलब्धी	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयसीमा
३४.	आयात निर्यातमा पारदर्शिता प्रवर्द्धन	कालो सूचीमा परेका आयात/निर्यातकर्ताहरूलाई निगरानी गरी सूचक संस्थालाई विवरण उपलब्ध गराउने।	वाणिज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	निरन्तर
३५.	वाणिज्य विभागको अनुगमन प्रभावकारिता अभिवृद्धि	पृष्ठपोषण प्रणालीको शुरुवात गर्ने।	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	कार्तिक
३६.	उपभोक्तालाई अत्यावश्यक वस्तु निरन्तर आपूर्तिमा सुनिश्चितता	चाडपर्व लक्षित सुपथ मूल्य पसल सञ्चालन गर्ने ।	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी र साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	आवधिक
३७.	खाद्यान्न उपलब्धताको सुनिश्चितता	राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा २५ हजार मे.ट. र सार्क खाद्य बैंकमा ८ हजार मे.ट. खाद्यान्न भण्डारण गर्ने।	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	निरन्तर
३८.	पेट्रोलियम पदार्थको वितरणमा पारदर्शिता	नेपाल आयल निगमका डिपोहरूमा फ्लोमिटर जडान गर्ने ।	नेपाल आयल निगम	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	माघ
३९.	जवाफदेहिता अभिवृद्धि	नेपाल आयल निगममा टोल फ्रि नम्बर राखी गुनासो सुनुवाइलाइ व्यवस्थित बनाउने ।	नेपाल आयल निगम	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	कार्तिक